

אב ההמום עמד, אומלל ונבוך. בלי כושה על נפש בתו: "התינוקת היא בת שנתיים, חולה, ואיננה מסוגלת לעמוד כרגע על הרגליים. היא לא במצב שאפשר לטלטל אותה במטוסים. על פני חצי הר עולם. אני מבקש ממך — הרשה לה להישאר לפחות עד שתבריא".

"אסילו לא יום אחד", ענה הקצין ב"תקיפות". "היא תעזוב מיד את הארץ. נוציא אותה אם צריך אפילו באמבולנס. אבל היא עוזבת מיד".

סצינה זו של גירושיה של תינוקת בת שנתיים מביטה ומאלצה, וניתוקה מעל משפחתה, לא נלקחה מתוך סרט על זועות גירוש יהודים בתקופת מלחמת העולם ה-שנייה. היא התחוללה בשבוע שעבר ב"תחומי שילטונה של מדינת-ישראל. האב המתחנן היה ערבי תושב שכם, והקצין הקשוח היה קצין צה"ל.

מה היה פישעה של פאטמה בת ה-

ילדה זו צפויה לגירוש

שנתיים, שגור עליה גירוש מהארץ? אשמתה של התינוקת היתה אחת ו"יחידה: העובדה שנולדה להוריה. למדינת-ישראל לא היה כלום נגד פאטמה באופן אישי.

מדינת-ישראל רק הוציאה צו-גירוש נגד אמה של פאטמה. העובדה שכחוצאה מכה, נגזר גם גירוש, למעשה, על פאטמה — לא עניינה כל-כך את המדינה.

לפחות, עד יום ראשון השבוע. ביום זה, בשעת האפט ממש, נדחה ביצוע גזר הדין, לאחר שהחלו מסתמנים ניצניה של סערה מביכה. בידיעות בלתי רשמיות נמסר, כי משרד-הפנים החליט לבטל ל"חלוטין את צו-הגירוש, להרשות לאם ולתינוקת להישאר בארץ.

הוריה של פאטמה הם באסן מסעוד שוקאר, רופא יליד ותושב שכם, ו"אולגה, רופאה ילידת רוסיה. הרופאה ה"רוסיה, בלונדית כחולת-עיניים, בעלת עור צה כחלב, החזיקה בידיה ויוה שתוקפה 60 ב"17 לחודש. זו היתה הסיבה לגירושיה

שש שנים למד שם רפואה, השלים שנה שביעית בלייפציג, שם השתלם בגרמנית. בבית-הספר לרפואה התאהב בסטודנטית בלונדית צעירה, התחנן איתה בנישואין אזרחיים, כמקובל במדינות הגוש הקומוניסטי, ב"1969.

ב"1971 חזר לשכם כרופא, החל עובד בבית-חולים ממשלתי, ולימים פתח מרפאה פרטית משלו.

מישפחת שוקאר משתייכת לאצולת שכם, אביו של באסן היה מהול. גם אחד מ"שבעת אחיו בהר במיקצוע זה. אח אחר, סמיר, לומד מינהל תעשייתי בכוויית. אח נוסף, סביח, לומד מישפטים בביירות.

התעודה איננה

א יוגה הגיעה לשכם ביולי 1972. לאחר שסיימה את לימודיה, חזר באסן לגרמניה להביא משם את אישתו. כאשר סר לקונסוליה הישראלית במקום, נענה עליידי הקונסול כי אישתו לא תקבל כנר — אה ויוה לישראל. וגם אם כן — לא לפני עשרה חודשים. "כששמענו כך, החלטנו לטוס ללוד בלי ויוה", מספר הרופא.

"מדוע לא הצגתם בלוד את תעודת-הנישואין שלכם?"

"לא היתה לנו תעודה כזו", מסביר ד"ר שוקאר. "בקונסוליה הרוסית בגרמניה נאר מר לנו שהתעודות נשלחות למוסקבה. אבל היום הרי יש לנו תעודה מהקאדי — תעודה רשמית המוכרת עליידי ישראל — שאנחנו נשואים. האם זה לא מספיק?"

לאולגה (24) אין מישפחה ברוסיה. ה"ר היה נפטר, והיא הגיעה לגרמניה במסגרת הילופי סטודנטים. כאשר סיימה את לימודיה, שנה אחרי בעלה, האמינה שהיא נוסעת לביתה ומולדתה החדשים.

"לאן הסרועים לגרש אותי ואת ה"ילדה"? תחנה השבוע בוויולה המישפחתית המפוארת. אין לנו מקום אחר לאן ל"לכת. פה, בנבלוס, קיבלו אותי יפה. אני מאושרת פה. מצאתי פה את ביתי. האם ייתכן באמת שיהרסו את החיים שלנו? האם באמת יגרשו אותנו?"

ל שאזת כתב העולם הזה, הסביר רביסן רפי חורובין, דובר המימשל ביהודה ושומרון:

לגבי הטענות שהושמעו כאילו הרופאה ובתה עומדות להיות מגורשות מהארץ — אין שום כוונה לעשות דבר כזה. "הרופאה באה ללוד ללא ויוה וללא תעודת נישואין. היא קיבלה השהייה שי"חודשה עליידי משרד-הפנים ארבע פע"מים, ותוקפה פשוט פג.

"בינתיים הגיש בעלה בקשה למימשל, במסגרת איחוד מישפחות, ותוך כמה ימים יקבל תשובה".

לגבי השיחה שהתקיימה בין סרן יצחק לד"ר שוקאר, הגיב הדובר:

"אין זה מענייננו להתייחס לתחומים שאינם של המימשל".

במה היא אשמה?

המיועד ביום זה. אולם ברגע שהתברר כי צו-הגירוש י"ג רום לסערה בינלאומית, שתכתים את שמה של ישראל בעולם, תחזק את התעמולה בדבר התעללות בתושבי השטחים — הת"ברר לפתע שאפשר לימנע מהרס ה"מישפחה.

אולם לדברי אביה של התינוקת, לא היתה שאלת הווייה אלא תירוץ רשמי בלבד. הסיבה, לנסיחן להפריד את אשתו ובתו מעליו — היו השקפותיו הפוליטיות.

"אינני קומוניסט"

ס יפר השבוע ד"ר שוקאר: לפני כחודש ימים היתה לי שיחה עם סרן יצחק, מתמימשל הצבאי. הוא בא לחזק אותי על האשקפות הפוליטיות שלי, ועל נושאים אחרים הקשורים בבק"ש.

שת אישתי לקבל מעמד של תושבת בגדה. שאלתי אותו מדוע לא נותנים לאישתי להישאר פה, אחרי שהיא התחננה איתי לא רק בנישואין אזרחיים, אלא גם בפני הקאדי. האם בגלל שהיא אזרחית של ברית-המועצות? אם קארל מרקס היה בא יום אחד לשכם, אל אישתו הערבייה — הייתם מגרשים גם אותו?" שאלתי.

סרן יצחק הכחיש שזו הסיבה: "אתה יודע בדיוק מדוע מגרשים אותה. ענה לי וניסה לשכנע אותי שאני קומוניסט. עניתי שאינני קומוניסט, והעובדה ש"התאהבתי בבחורה רוסיה לא עושה אותי קומוניסט. או, הוא הופנה את השיחה לשאלת היחסים בין היהודים לערבים ב"שכם. "אענה לך בגלוי" אמרתי לו. "אם היהודים יעזבו את הגדה, אני אהיה ה"ראשון שאכיר במדינת-ישראל".

סרן יצחק התרגז: "עם השקפות כמו שלך, צעק עלי, "אתה יכול לחיות בטוח

ההורים ד"ר אולגה וד"ר מס' שוקאר, הוריה של פאטמה הקטנה, שהמימשל הצבאי איים לגרשה מביתה, מעל אביה.